

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologico-Moralis

Ad usum Tyronum elucubratus, Et in Quotidianis Prælectionibus
Quoad ea, quæ Moralis Theologia disputat De Sacramentis, & Censuris

Viva, Domenico

Patavii, 1723

Art. II. Quænam sint partes essentielles nostri Sacrificii? Quænam res
oblata, & quis sit Offerens?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40650

monias, furti, calumniæ, perjurii, ut constat ex Levit. 4. 5. 6. 7. *Hostia pacifica*, quæ offerebatur vel in gratiarum actionem, vel ad nova beneficia impetranda, partim cremabatur, partim edebatur a Sacerdotibus, partim ab iis, qui eam obtulerant. Demum Sacrificium ratione *Finis* dividitur in *Laurenticum*, quod solum fit ad colendum Deum, protestando nostram servitutem, idque potissimum fiebat holocausto: *Propitiatorium*, quod offertur pro peccatis, & pro peccatorum pœnis, ac flagellis avertendis; & hoc dicebatur *Hostia* pro peccato; *Eucharisticum*, quod fit in gratiarum actionem pro beneficiis acceptis: *Impetratorium*, quod fit ad nova beneficia impetranda, & utrumque in lege veteri dicebatur *Hostia pacifica*. Ex quibus colligitur, omnia hæc Sacrificia eminenter contineri in Sacrificio *Missæ*.

IV. Quæritur tertio, An Sacrificium *Missæ* sit proprie Sacrificium?

Respondeo affirmative ex Trid. sess. 22. can. 1. contra hæreticos nostri temporis. Ratio est, quia in *Eucharistia* sunt omnia, quæ ad Sacrificium requiruntur, Sacerdos, qui offert, *Hostia*, quæ offertur, nempe *Christus Dominus* sub specie panis, & vini, *Deus*, cui offertur, *Ecclesia*, pro qua offertur, *Altare*, & *Actio* ipsa sacrificativa.

Neque dicas, Sacrificium *Crucis* cruentum habuisse vim infinitam, ut proinde non indigeamus alio Sacrificio. Nam ex Trid. hoc Sacrificium incruentum non est aliud a cruento, sed illud idem diverso modo, quod ideo repetitur, ut virtus *Crucis* (in qua omne pretium pro nobis perlutum fuit) nobis magis, magisque applicetur.

ARTICULUS II.

Quænam sint partes essentielles nostri Sacrificii? Quænam res oblata? & Quis sit offerens?

- I. Probabilius *Missa* Sacrificium in sola Consecratione consistit.
- II. In præsentis providentia essentialiter requiritur utriusque speciei consecratio. Num *Innoc. VIII.* permisit *Norvegis*, ut in solo pane consecrarent?
- III. Res oblata in hoc Sacrificio principaliter est *Christus Dominus*, et tamen a speciebus panis, & vini integratur, nullatenus vero a panis, & vini substantia.
- IV. Principalis offerens pariter est *Christus Dominus*, per hoc, quod ejus nomine Sacerdos offerat, & ut *Christi Minister*.
- V. Quonam pacto alii fideles sint pariter offerentes?

I. Quæritur primo; In quam actionem consistat Sacrificium *Missæ*? Num in oblatione panis, & vini, an in consecratione, an vero in sumptione, an demum in complexo istorum indivisibiliter sumpto?

Respondeo, Scotum cum *Coninck* velle, quod consistat in utraque oblatione, altera, quæ fit ante consecrationem, altera post consecrationem, dum dicit Sacerdos, *Unde & memores, &c. offerimus præclara Majestati tuae, &c.* Sotus vult, quod in utraque oblatione, consecratione, & consumptione: Alii cum *Bellar.* lib. I. cap. 27., in consecratione, & consumptione simul; Suarius cum aliis in sola Consecratione: Consumptionem vero alii volunt esse partem integram, ut est satisfactio in Sacramento *Pœnitentiæ*. Equidem puto, consistere in sola consecratione, ita ut
ne

ne pars quidem integralis sit sumptio. Ratio est, quia Euangelista solum commemorant consecrationem factam a Christo Domino, dum Sacrificium hoc instituit, quin dicant ipsum comedisse corpus suum; ergo quamvis aliter institui potuisset hoc Sacrificium, dicendum, quod de facto ita institutum sit, ut sola consecratio pertineat ad ejus essentiam; Nec est mirum, quod eadem actio producat victimam, & illam immolet, ac sacrificet: Sicut enim si quis divinitus ovem in igne produceret, eadem actione posset ovem producere, & immolare; Ita Christus Dominus dum ponitur sub speciebus panis, & vini, fit proxime comestibilis, & ideo ponitur sub statu valde propinquo ad desitionem, (quatenus per manducationem deinde desinit esse sub speciebus panis) & sic immolatur simul, & sacrificatur. Ex quo sequitur, die Parasceves non haberi Sacrificium; Et quamvis Ecclesia dicat, *Orate Fratres, ut meum, ac vestrum Sacrificium*, loquitur de Carne Christi pridie in Sacrificium oblata: deinde cum dicit Ecclesia in eadem Missa, *Sic fiat Sacrificium nostrum, ut placeat tibi*, loquitur non de Victima secundum se, seu de Christo Domino secundum se spectato; sed quatenus est sub actione illa consumptiva. Rogat itaque, ut victima sub actione illa, qua manducatur, placeat Deo, & conferat ad nostram utilitatem.

Neque dicas; Si sumptio non esset pars Sacrificii, saltem integralis, non esset necessaria, ac de jure divino. Nam contra est, quia non satis constat apud Doctores, quod sumptio sit de jure divino: Sed eo transmissio, dicendum, quod præcepta sit a Christo Domino, tanquam complementum accidentale Sacrificii, videlicet non ut per illam integretur Sacrificium, sed ut per illam participemus

de Sacrificio jam perfecto. Ex quibus sequitur, Sacerdotem debere applicare Sacrificium ante consecrationem juxta praxim Ecclesiæ, quæ utitur illis verbis in offertorio, *Pro innumerabilibus peccatis, & offensionibus meis, pro omnibus circumstantibus, &c.* Quare speciales illæ orationes in utroque Memento non spectant ad directam applicationem Sacrificii, sed ad speciales preces fundendas pro illis tam vivis, quam defunctis, pro quibus Sacerdos specialiter est affectus. Verum quia probabilis est opinio Bellar., & aliorum quod sumptio sit pars essentialis Sacrificii, ideo qui post consecrationem ante sumptionem applicaret Sacrificium illi, a quo habuit eleemosynam, censetur illius voluntati fecisse satis; ut docet Tambur. de Sacrif. Miss. lib. 2. cap. 2. §. 10. n. 7. Sicut enim Beneficiarius non tenetur ad restitutionem fructuum, si recitet Horas juxta probabilem sententiam, quod per talem recitationem præcepto Horarum satisfiat; Ita Sacerdos non tenetur ad restitutionem stipendii, si applicet Sacrificium juxta sententiam probabilem quod sumptio sit pars essentialis Sacrificii. Aliter nec satisfaceret, si applicaret Sacrificium post oblationem ante consecrationem, cum sit probabile quod etiam Oblatio prævia ad Sacrificium pertineat; quod tamen nemo dixerit.

II. Quæritur secundo; An sit de essentia Sacrificii Eucharistici, quod fiat sub utraque specie?

Respondeo, secundum se neque esse de essentia, neque esse requisitum essentialis, quod consecratio fiat sub utraque specie in hoc Sacrificio, ut docent communiter cum Suar., Arriaga, contra Vasq. Ratio est, quia quamvis consecratio habeat rationem Sacrificii sub ratione mysticæ mactationis, quatenus ex vi verborum corpus,

pus, & sanguis separantur, quod significatur ab Apostolo dicente 1. ad Corinth. 2. *quotiescumque manducabitis panem hunc, & calicem bibetis, mortem Domini annuntiabitis*: Nihilominus Sacrificium Christi cruentum representari potest sub una tantum specie, quatenus ex vi verborum vel venit solum corpus, quod praecisum a sanguine corpus mortuum representat, vel venit solus sanguis Christi, quod effusum, & a corpore separatum etiam Christi mortem adumbrat.

In praesenti tamen providentia, ut expressius significetur Christi mors, essentialiter requiritur utriusque speciei consecratio. Ita D. Th., & alii apud Arriagam, qui putat id sufficienter ostendi ex sensu omnium communissimo. Verum dato, quod hoc non spectet ad essentiam Sacrificii, negari non potest dari praecceptum divinum de consecrando sub utraque specie; in quo praeccepto non potest consequenter Pontifex dispensare. Quamvis Trull. lib. 3. cap. 7. disp. 2. ut diximus quaestione super. art. 3., probabilem putet Sententiam Henr. lib. 8. cap. 13. Tabienae, & Angeli, quod poterit urgente necessitate Pontifex tale praecceptum interpretari: Quicquid sit, an de facto Innoc. VIII. anno 1490. consenserit, quod Norvegiani in solo pane consecrarent propter defectum vini; quod multi asserunt apud Henr. loc. laud.

III. Quæritur tertio; Christus ne, an species consecrata, an substantia panis, & vini spectent ad hujus Sacrificii materiam, ut res oblata?

Respondeo, & dico primo: Res, quæ principaliter offertur, est Christus Dominus: Nam ex Trid. sess. 22. cap. 2. hæc habentur: *In hoc Sacrificio Missæ idem ille Christus in cruce immolatur, qui in ara Crucis semel se cruentate obtulit*: Quia tamen non offertur Christus, ut existens in propria spe-

cie, sed quatenus sit sensibilis per accidentia panis, & vini, ideo species panis, & vini integrant materiam hujus Sacrificii, & secundario offeruntur, ut docet Suar. contra Vasq., Con., & alios.

Dico secundo, substantia panis, & vini nullo pacto ingrediuntur materiam hujus Sacrificii, - tamquam res oblata. Ita communiter. Et ratio est, quia materia panis, & vini in hoc Sacrificio annihilatur. Hæc tamen destructio non intenditur per se, sed ut dispositio, & requisitum ad Sacrificium Corporis, & Sanguinis Christi, qui non aliter potest fieri nobis in aliena specie sensibilis, & demonstrabilis, nisi per destructionem talis substantiæ.

IV. Quæritur quarto, quisnam sit Offerens in hoc Sacrificio?

Respondeo, & dico primo; Principalis offerens est Christus Dominus summus Sacerdos. Patet, tum quia verba consecratoria in persona Christi proferuntur, & Sacerdos nomine Christi, & ut illius Minister offert; tum etiam quia Trid. sess. 22. cap. 1. dicit, *Sacerdotem secundum ordinem Melchisedech se in æternum constitutum declarans, &c.* quare Christus Dominus non dicitur principalis offerens, quia Sacrificium hoc instituit; Nec quia actu hanc oblationem offert cum Sacerdote Deo, representando suam passionem; Quamvis enim hoc vere fecerit, tamen non requiritur hoc, nec satis est, ut dicatur Principalis offerens; sed requiritur, & satis est, ut nomine Christi Sacerdos offerat; atque adeo satis est, quod Christus delegarit Sacerdotes, qui nomine suo offerrent, & quod talem delegationem non retractarit. Ex eo autem, quod potestatem offerendi Sacrificium communicaverit Sacerdotibus, bene inferitur, quod ipse sit Sacerdos in æternum, habens potestatem offerendi immæ-

immediate Sacrificium ; aliter si potestatem hanc non haberet, non posset illam delegare .

Dico secundo ; Solus Sacerdos legitime ordinatus habet potestatem offerendi hoc Sacrificium nomine Christi, seu ut Minister Christi: Ita Trid. Et ratio est, quia solus Sacerdos habet potestatem consecrandi ; cum autem Sacrificium consistat, ut diximus art. præced., in consecratione, sequitur, quod solus Sacerdos possit Sacrificium offerre .

V. Dico tertio ; Omnes fideles possunt hoc Sacrificium offerre Deo per Sacerdotem. Ita communiter Catholicis apud Suar., & D. Th. quæst. 82. art. 6. ; Et colligitur ex illis verbis Canonis, *Et omnium circumstantium, &c. pro quibus tibi offerimus* (idest pro iis, qui circumstant, & non sunt Sacerdotes Sacrificantes) *Vel qui tibi offerunt*, idest non solum Sacerdotes, sed etiam omnes fideles, ut explicat Innoc. lib. 3. cap. 5. apud Trull., & habet communis expositio. Quod etiam colligitur ex illis verbis Canonis, *Hanc igitur oblationem, quam tibi offerimus, &c.* Et ratio est, quia cum Sacrificium sit publicus Dei cultus nomine totius populi factus, ad omnes debet pertinere illud offerre, licet non immediate, sed per Sacerdotem, seu Ministrum publicum ad id deputatum. Quamvis autem omnes Catholici non excommunicati aliqua ratione quodlibet Sacrificium per Sacerdotes offerant, quatenus, ut notat Con. num. 108., Sacerdos offert hoc Sacrificium in persona totius Ecclesie ; (sicut tota civitas dicitur agere, quando ejus Legatus agit apud Regem) tamen, ut advertit Ill. tract. 5. cap. 2. quæst. 3., ille dicitur specialiter offerre, & specialiter participat fructum Sacrificii, qui moraliter cooperatur, & speciali concursu concurrat ad illud ; Verbi gratia, petendo

Missam, procurando illam, dando eleemosynam pro illa, inserviando, aut saltem assistendo illi ; Unde ille magis dicitur offerre hoc Sacrificium, & magis ejus fructum participat, qui magis, & pluribus modis cooperabitur ; sic verbi gratia, magis offert, qui Missæ inservit, quam qui solum assistit, &c.

ARTICULUS III.

De Effectibus hujus Sacrificii. Ubi an sit valoris infiniti ?

- I. *Ex opere operato solum mediate, & per modum Impetrationis confertur prima gratia, & peccatorum remissio vi hujus Sacrificii.*
- II. *Remissio vero venialium etiam immediate ; sicut etiam penarum temporalium peccatis debitarum ; sed an infallibiliter ?*
- III. *Quatenus Impetratorium obtinet nobis etiam bona temporalia, si conducant saluti.*
- IV. *Habet hoc Sacrificium vim causativam suorum effectuum inensive infinitam.*
- V. *Et probabiliter etiam extensive infinitam, ut habuit Sacrificium cruentum.*
- VI. *Cur nequeat Sacerdos eadem Missa pluribus obligationibus satisfacere ; si scilicet uni debeat Missam ex stipendio, alteri ex promissione, &c.*

I. **N**ON loquimur hic de effectibus, quos habet ex opere operantis, quatenus est actus virtutis religionis ; nam sic consideratum eodem habet effectus, quos habent alii actus virtutis ; videlicet primo mereri augmentum gratiæ ; secundo satisfacere pro peccatis propriis, vel illius, cui talis satisfactio applicatur ; tertio impetrare sibi, vel alius aliquod

bo.